

Dzień Samorządu Terytorialnego

27 Maj 2020 14:55 Autor: Marek Mucha
Dzień Samorządu Terytorialnego

30 lat temu odbyły się w Polsce pierwsze wybory samorządowe. Na ich pamiątkę 27 maja obchodzony jest Dzień Samorządu Terytorialnego. Reforma samorządowa do dziś jest uważana za jedną z najlepiej przeprowadzonych zmian III RP. Przyniosła decentralizację władzy i dała mieszkańcom realny wpływ na najbliższe otoczenie, a władza zbliżyła się do mieszkańców. - Przed samorządami wielkie wyzwanie, wyjście z kryzysu po pandemii. Bez wsparcia ze strony władz centralnych, które do tej pory atakowały samorząd, może to być trudniejsze zadanie niż nam się wszystkim wydaje – przypomina marszałek województwa zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz, który dziś wziął udział w debacie „Jak samorządy wyjdą z kryzysu koronawirusa? Czy ten kryzys wywoła jakieś trwałe zmiany?”.

Zbudowanie Zachodniopomorskiego Pakietu Antykryzysowego i uruchomienie blisko 220 mln zł na walkę ze skutkami pandemii pokazują, że na Pomorzu Zachodnim samorząd województwa zdaje egzamin nie tylko gdy trzeba planować rozwój i inwestować, ale także gdy trzeba szybko reagować na zmieniającą się rzeczywistość.

- Bez samorządności, bez władz lokalnych, które są blisko mieszkańców i ich problemów, nie sposób jest działać szybko, nie sposób odpowiadać na realne potrzeby i zadania. Ostatnie tygodnie pokazały to jeszcze wyraźniej. Często wyprzedzaliśmy działania centralne, mimo że się z rządem nie ścigamy, a po prostu pomagamy tam gdzie możemy, gdzie nam się pozwala. Duża w tym zasługa Unii Europejskiej, która bardzo elastycznie podchodzi do wydawkowania funduszy na walkę z pandemią. Europa rozumie regiony, rozumie samorządność, traktuje nas jako partnera. W tych trudnych czasach szczególnie chodzi o odpowiedzialność i skuteczność, a tego samorządom odmówić nie można – mówi marszałek województwa zachodniopomorskiego **Olgierd Geblewicz**.

Zakup sprzętu niezbędnego dla szpitali (ponad 20 mln zł), dziesiątek tysięcy maseczek oraz przyłbic, przekazanie paczek żywnościowych, uruchomienie pomocy psychologicznej, pomoc organizacjom pozarządowym i wolontariuszom. Samorząd województwa wsparł także tzw. rządową tarczę kwotą 72 mln zł środków unijnych z programu regionalnego, a te środki pomagają utrzymać miejsca pracy. Dla przeżywających trudności przedsiębiorców ruszyły również pożyczki płynnościowe.

- W 1989 roku odziedziczyliśmy państwo, którego ustroj oparty był na realizacji celów politycznych monopartii, temu służyła cała administracja publiczna. Reforma z 1990 roku zapoczątkowała przebudowę państwa, samorząd stał się czynnikiem rozwoju ekonomicznego i społecznego, szkołą demokracji oraz płaszczyzną do budowania społeczeństwa obywatelskiego. To jedna z najbardziej udanych reform w najnowszej historii naszej ojczyzny. Przed samorządami wielkie wyzwanie, wyjście z kryzysu po pandemii. Bez wsparcia ze strony władz centralnych, które do tej pory atakowały samorząd, może to być jeszcze trudniejsze zadanie – przypomina marszałek województwa zachodniopomorskiego **Olgierd Geblewicz**.

Dzień Samorządu Terytorialnego ustanowiony został przez Sejm RP w 2000 roku dla upamiętnienia pierwszych wyborów samorządowych w 1990 roku. Ustawę o samorządzie terytorialnym uchwalił Sejm kontraktowy, który w miejsce istniejących w PRL rad narodowych wprowadził rady gmin o znacznie większych uprawnieniach. 27 maja 1990 roku przeprowadzono wybory do rad gmin - pierwsze całkowicie wolne po 1989 roku. Nowe rady wybrały swoje władze wykonawcze - prezydentów miast, burmistrzów oraz wójtów. Kolejny etap reformy administracyjnej nastąpił osiem lat później, gdy wprowadzono dwa dodatkowe szczeble samorządu - powiaty i samorządy województw. Dopełnieniem reformy samorządowej było wprowadzenie bezpośrednich wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w 2002 roku.

Dzisiaj polskie samorządy są w Europie stawiane za wzór mądrego inwestowania. W latach 2007-13 przeciętne unijne wsparcie dla mieszkańca Pomorza Zachodniego wyniosło 507 euro. W obecnej perspektywie na lata 2014-2020 jest już dwa razy większe, a suma środków unijnych które trafią do regionu to blisko 7 mld zł. Bez tej pomocy nie moglibyśmy korzystać z najnowocześniejszego w Polsce taboru kolejowego (inwestycje za ponad 1 mld zł), nowych i niskoemisyjnych autobusów, zmodernizowanych dróg czy wyposażonych szpitali. Eurofundusze trafiły do przedsiębiorców, pomogły podnieść konkurencyjność zachodniopomorskich firm czego efektem jest wzrost regionalnego PKB, czy zmniejszenie bezrobocia z poziomu 29% (2004 r.) do obecnego 7,1% (marzec 2020 r.).

27 maja, w Dzień Samorządu Terytorialnego, marszałek Olgierd Geblewicz wziął udział w debacie pt. „Jak samorządy wyjdą z kryzysu koronawirusa? Czy ten kryzys wywoła jakieś trwałe zmiany?”. W dyskusji udział wzięli również m.in. prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski, Prezydent Gdańska Aleksandra Dulkiewicz, czy Prezydent Białegostoku Tadeusz Truskolaski. Relacja wideo jest dostępna pod linkiem <https://www.facebook.com/OGeblewicz/videos/889195825235689/> [1].

4 czerwca odbędzie się Sesja Sejmiku, która w znacznej części będzie poświęcona uczczeniu 30- tej rocznicy pierwszych wyborów samorządowych.